

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 5 czerwca 2017 r.

Pozycja 84

POSTANOWIENIE

z dnia 29 marca 2017 r.

Sygn. akt Ts 10/17

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej D.M. w sprawie zgodności:

art. 28 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.) i art. 30 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.) z art. 45 w zw. z art. 182 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej sporządzonej przez pełnomocnika i wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 18 stycznia 2017 r. D.M. (dalej: skarżący) wystąpił o zbadanie zgodności art. 28 § 1 oraz art. 30 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1749, ze zm.; dalej: k.p.k.) w zakresie, „w jakim uniemożliwiają przed sądem pierwszej instancji udział czynnika społecznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości”, z art. 45 ust. 1 w zw. z art. 182 Konstytucji.

Skargę sformułowano na podstawie następującego stanu faktycznego sprawy. Wyrokiem Sądu Rejonowego dla K. z kwietnia 2014 r. skarżący został uznany za winnego popełnienia zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu określonego w art. 234 w związku z art. 12 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2016 r. poz. 1137, ze zm.). Sąd Okręgowy w K., wyrokiem z listopada 2014 r., utrzymał wyrok w mocy. Skarżący wniosł o wznowienie zakończonych prawomocnym wyrokiem postępowania. Sąd Apelacyjny w K. postanowieniem z czerwca 2016 r. oddalił wniosek ze względu na brak spełnienia warunków wznowienia postępowania (art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k.).

Skarżący wystąpił 6 lipca 2016 r. do Sądu Rejonowego dla K. z wnioskiem o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej. Sąd Rejonowy dla K., postanowieniem z września 2016 r., ustanowił dla skarżącego pełnomocnika z urzędu. Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w K., wykonując postanowienie sądu, zarządzeniem wyznaczył skarżącemu pełnomocnika, który zarządzenie to otrzymał 20 października 2016 r. Pełnomocnik sporządził skargę, w której nieprawidłowo

wskazał adresata. W dniu 7 grudnia 2016 r. pełnomocnik złożył ją, wraz z wnioskiem o zasądzenie na rzecz kancelarii kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, do Sądu Rejonowego dla K. Sąd Rejonowy przesłał skargę do Sądu Okręgowego w K., który 27 grudnia 2016 r. przekazał ją do Trybunału Konstytucyjnego.

Uzasadniając sposób naruszenia art. 28 § 1 i art. 30 § 1 k.p.k., skarżący stwierdza, że gdyby „sąd pierwszej instancji orzekał w składzie kolegiальnym – ławniczym, mając do czynienia z tak wieloma rozbieżnościami w materiale dowodowym w przedmiotowej kwestii” (...), to być może przyczyniłoby się to „do zupełnego uniewinnienia oskarżonego”. Ponadto skarżący wskazuje, że w postępowaniu przed sądem zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji nie dopuszczono wnioskowanych dowodów i uniemożliwiono przesłuchania jednego ze świadków. Jednocześnie zauważa, że „gdyby w składzie orzekającym byli ławnicy, te dowody mogły być dopuszczone”.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. poz. 2072; dalej: ustawa o TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o odmowie nadania skardze dalszego biegu, gdy nie spełnia ona określonych przez prawo wymagań, jest oczywiście bezzasadna, a także gdy zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 59 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o TK.

W myśl art. 79 ust. 1 Konstytucji przedmiotem skargi konstytucyjnej może być ustawa lub inny akt normatywny, na podstawie których sąd lub organ administracji publicznej orzekły ostatecznie o wolnościach lub prawach skarżącego albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji. Przedmiotem skargi może być zatem tylko ten przepis, który stanowił normatywną podstawę ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie, w związku z którą wniesiono skargę konstytucyjną.

Skarżący zakwestionował zgodność z Konstytucją art. 28 § 1 k.p.k. w brzmieniu: „na rozprawie głównej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Sędzia ma prawa i obowiązki przewodniczącego” oraz art. 30 § 1 k.p.k. w brzmieniu: „na posiedzeniu sąd orzeka jednoosobowo, chyba że ustawa stanowi inaczej albo ze względu na szczególną zawilgość sprawy lub jej wagę prezes sądu zarządzi jej rozpoznanie w składzie trzech sędziów”.

Skarżący nie wskazał, które z dołączonych do skargi rozstrzygnięć jest orzeczeniem ostatecznym w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji. Trybunał zauważa, że skarżący złożył skargę po nieudanej próbie wznowienia postępowania. Jeśliby więc przyjąć, że orzeczeniem, o którym mowa we wskazanym przepisie ustawy zasadniczej, jest postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z czerwca 2016 r., to skardze należy odmówić nadania dalszego biegu, ponieważ art. 28 § 1 i art. 30 § 1 k.p.k. nie były podstawą tego rozstrzygnięcia.

Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę na to, że postanowieniem tym Sąd Apelacyjny w K. oddalił wniosek skarżącego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z listopada 2014 r. Sąd apelacyjny badał, czy w sprawie skarżącego zaistniały przesłanki określone w art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., tj. ujawnienia się nowych faktów i dowodów, nieznanych sądowi, związanych z pozostawianiem przez skarżącego w leczeniu psychiatrycznym oraz wykazujących niezgodność z prawdą zeznań pokrzywdzonego dotyczących przypisanego skazanemu przestępstwa. Sąd apelacyjny nie odnosił się natomiast w ogóle do kwestii składu orzekającego w pierwszej i drugiej instancji. To oznacza, że zakwestionowane w skardze art. 28 § 1 i art. 30 § 1 k.p.k. nie były podstawą

orzeczenia, w związku z którym skarżący zainicjował postępowanie przed Trybunałem. Należy zatem stwierdzić, że analizowana skarga nie spełnia podstawowego warunku określonego w art. 79 ust. 1 Konstytucji, doprecyzowanego w art. 53 ust. 1 pkt 1 ustawy o TK, to zaś oznacza, że wydanie merytorycznego orzeczenia jest niedopuszczalne.

Wskazana okoliczność – jest zgodnie z art. 61 ust. 4 pkt 1 w związku z art. 59 ust. 1 pkt 2 ustawy o TK – podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Jednocześnie Trybunał nadmienia, że skardze należałoby odmówić nadania dalszego biegu, nawet jeśli przyjąć, że orzeczeniem, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, jest wyrok Sądu Okręgowego w K. z listopada 2014 r.

Trybunał Konstytucyjny zwraca uwagę na to, że zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy o TK, od doręczenia skarżącemu orzeczenia Sądu Okręgowego w K. rozpoczął się bieg trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi. W związku z tym wystąpienie 6 lipca 2016 r. do Sądu Rejonowego dla K. z wnioskiem w sprawie ustanowienia pełnomocnika w celu sporządzenia skargi konstytucyjnej, było już bezprzedmiotowe, nastąpiło bowiem po upływie tego terminu.

Wziąwszy powyższe pod uwagę, Trybunał Konstytucyjny postanowił jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 ustawy o TK skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na powyższe postanowienie w terminie 7 dni od daty doręczenia tego postanowienia.